

شستن به قیمت جان انسان‌ها!

حسین نامی ساعی

همین حساب و کتاب‌های سرانگشتی بود که اینشتین را اینشتین و نیوتن را نیوتن کرد. یعنی اگر اینشتین و نیوتن این ده تا انگشت و چند تا ورق کاغذ را نداشتند، آن وقت شاید هیچی نبودند! پس بچه‌ها دست‌هاتان را بالا بیاورید و چند برگ کاغذ هم بردارید تا با هم یک حساب سرانگشتی انجام بدهیم تا بلکه من و شما هم چیزی شبیه نیوتن و اینشتین بشویم!

مسئله از این قرار است که چند وقت پیش یک آدم داش‌مشتی را دیدم که یک لنگ روی گردش انداخته بود و شیلنگ آب را هم در دستش گرفته بود و داشت ماشین جیگریش را می‌شست. من که از ماشین شستن این آقا خوشم آمده بود، نشستم و تایم گرفتم تا بینم شست‌وشوی این بابا چند دقیقه طول می‌کشد.

ساعت نشان می‌داد که حدود یک ساعت ماشین شستن آن آقا طول کشید. در آن یک ساعت، تقریباً ۳۰ دقیقه آب توی شیلنگ جریان داشت. بچه‌ها بیایید از آن بابا بگذریم و زیاد به او گیر ندهیم. واقعیت این است که در کشور ما، شستن هر ماشین به‌طور متوسط ۴۵ دقیقه طول می‌کشد و حداقل در این ۴۵ دقیقه، ۲۵ دقیقه آب در شیلنگی که با آن ماشین رو می‌شویم، جریان دارد. در هر دقیقه، حدود ۲۰ تا ۳۰ لیتر آب و یا به‌طور میانگین ۲۵ لیتر آب از شیر آب باز خارج می‌شود. به بیان دیگر، در ۲۵ دقیقه:

$$۲۵ \times ۲۵ = ۶۲۵ \text{ لیتر}$$

۶۲۵ لیتر آب از شیلنگ خارج می‌شود. در ایران حداقل ۲۰ میلیون خودرو هست. اگر هر خودرو به‌طور متوسط هر دو هفته یک‌بار شسته بشود، آن وقت با حساب هر سال ۵۲ هفته، در یک سال هر ماشین ۲۶ بار شسته می‌شود. با در نظر داشتن هر بار شست‌وشو ۶۲۵ لیتر آب، خواهیم داشت:

$$۲۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ \times ۲۶ \times ۶۲۵ = ۳۲۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰$$

یعنی ۳۲۵ میلیارد لیتر آب در سال صرف شستن ماشین‌های ما می‌شود!

هر ۴۵' ۶۲۵ لیتر آب

شما چه راه حل دیگری را برای شستن ماشین‌ها پیشنهاد می‌کنید که با استفاده از آن، با کمترین مقدار آب بشود یک ماشین را شست؟

$$۳۲۵ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ - ۲۰ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ = ۳۰۴ / ۲۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰$$

اختلاف این دو مقدار در سال ۳۰۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون لیتر است! بچه‌ها فقط به این فکر کنید که هر سال در جهان بیشتر از هزاران نفر از مردم بر اثر بی‌آبی می‌میرند. و به این سؤال هم جواب بدهید: «آیا انصاف است که ما این حجم از آب را تنها برای شستن ماشین‌های خود مصرف کنیم؟»

فراموش نکنید که خداوند متعال در قرآن می‌فرماید: «کُلُوا و اشربوا و لا تسرفوا انه لا یحب المسرفین» [اعراف / ۳۱]: «بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید. همانا او اسراف‌کنندگان را دوست ندارد.»

بچه‌ها، آیا می‌دانید که با دو سطل ۲۰ لیتری آب هم می‌شود یک ماشین را به خوبی شست؟ به عبارتی دیگر، در هر بار شست‌وشو، به جای ۶۲۵ لیتر، می‌شود از ۴۰ لیتر آب استفاده کرد:

$$۲۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ \times ۲۰ \times ۱۰ = ۲۰ / ۸۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰$$

یعنی با این صرفه‌جویی، به جای ۳۲۵ میلیارد لیتر می‌توانیم تنها از ۲۰ میلیارد و هشتصد میلیون لیتر آب استفاده کنیم. می‌دانید اختلاف این دو مقدار چه قدر است؟